

A large crowd of people, seen from an aerial perspective, is arranged in a formation that perfectly mimics the flag of the European Union. The individuals are densely packed to create the blue field and the twelve yellow stars, with some people standing slightly apart to define the star pattern. The overall shape is a rectangle with a slightly wavy, organic feel, typical of a large gathering of people.

EU-DEMOCRATIE IN ACTIE

Geef uw mening met het
Europees burgerinitiatief

UNIT 1: Korte inleiding tot de Europese Unie

IN DE KLAS

EU-WAARDEN

Zes kernwaarden vormen het hart van de EU. In het Verdrag van Lissabon worden deze als volgt uitgelegd:

'De Unie is gegrondvest op de waarden respect voor menselijke waardigheid, vrijheid, democratie, gelijkheid, naleving van de rechtsorde en respect voor mensenrechten, waaronder het recht van personen die tot een minderheid behoren. Deze waarden hebben alle lidstaten gemeen in een samenleving waarin verscheidenheid, non-discriminatie, tolerantie, rechtvaardigheid, solidariteit en gelijkheid tussen man en vrouw prevaleren.'

Artikel 2 van het Verdrag van Lissabon

Kijk hieronder naar de vermelde EU-waarden. Probeer deze waarden in jouw groep te rangschikken op volgorde van wat voor jou belangrijk is.

- a) Menselijke waardigheid....
- b) Vrijheid....
- c) Democratie....
- d) Gelijkheid....
- e) Naleving van de rechtsorde....
- f) Mensenrechten....

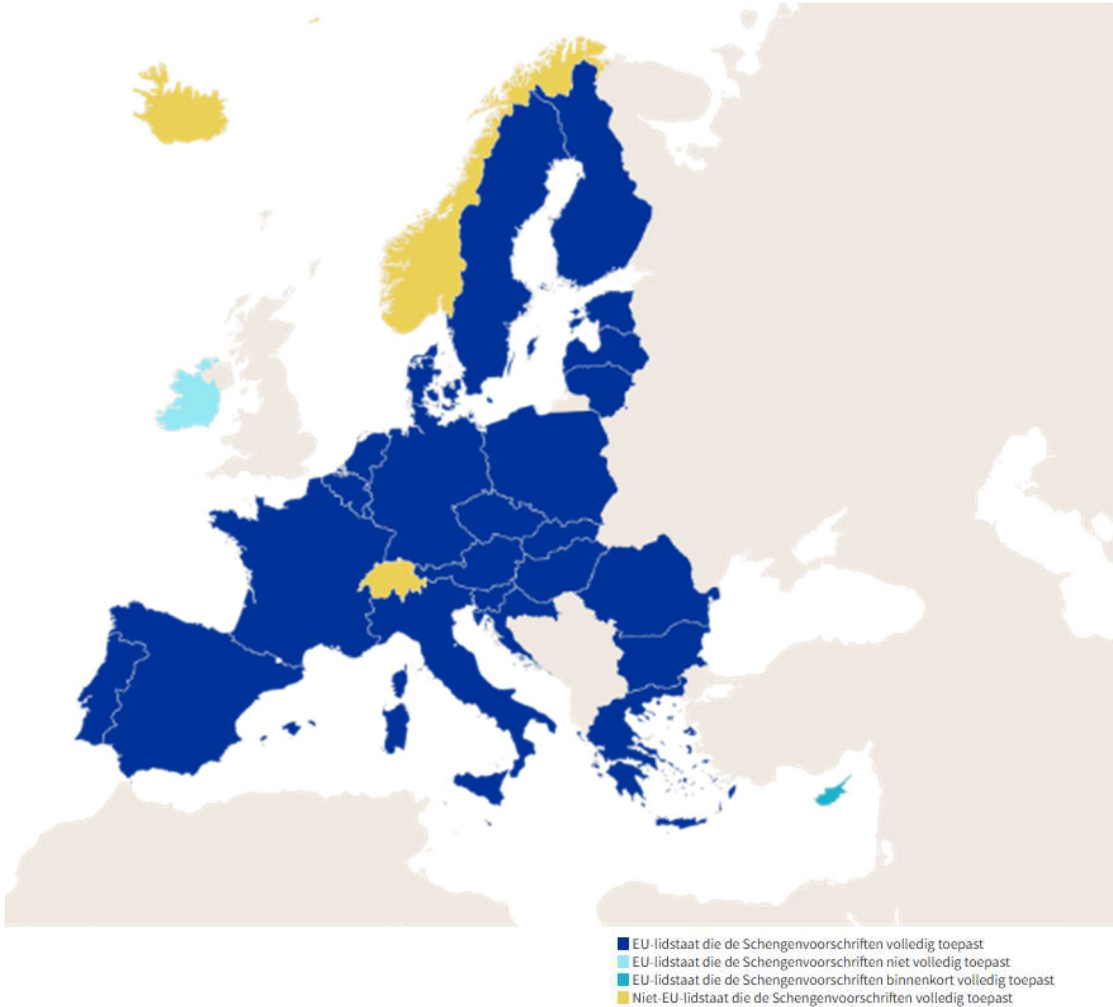
Gebruik de ruimte hieronder om aantekeningen te maken over waarom je deze waarden in die volgorde hebt geplaatst en definieer wat elke term voor jou betekent. Bespreek je ideeën vervolgens met de rest van de klas. De toelichtingen op pagina 29 kunnen je hierbij helpen.

HET SCHENGENGEBIED

Hoeveel leden van het Schengengebied kun je bedenken? Schrijf ze in het onderstaande vak.
Gebruik de kaart om je te helpen:

© Europese Unie, 2025.

Leden van het Schengengebied (juni 2024)

Welke EU-lidstaten passen de Schengenregels niet volledig toe?

DE VIER VRIJHEDEN

Je leraar zal een van de vier vrijheden van de EU aan je toewijzen (goederen, kapitaal, diensten, mensen). Maak onder de koppen aantekeningen voor de vrijheid die aan jou is toegewezen met je groep en deel vervolgens met de klas:

- 1) Wat zijn de voordelen voor bedrijven?
- 2) Wat zijn de voordelen voor EU-burgers?
- 3) Heb je hier persoonlijk profijt van gehad?

ACTIEGEBIEDEN VAN DE EU

In de onderstaande tabel zie je een aantal actiegebieden van de EU:

Douane-Unie	Visserijen	Grondrechten
Concurrentieregels	Milieu	Volksgesondheid
Monetair beleid	Consumentenbescherming	Onderzoek en ruimte
Handel	Transport	Trans-Europese netwerken
Zeeplanten en zeedieren	Energie	Rechtsvaardigheid
	Werkgelegenheid en sociale zaken	Landbouw
	Interne markt	Migratie en binnenlandse zaken
		Ontwikkelingssamenwerking en humanitaire hulp

Onder welke actiegebieden vallen de volgende voorbeelden?

1. Je krijgt ten minste twee jaar garantie bij de aankoop van een nieuwe laptop.
2. Als je vlucht voor een lange tijd is vertraagd of wordt geannuleerd, krijg je compensatie.
3. Je kwalificaties in het ene EU-land worden erkend in een ander EU-land.
4. Minimaal 20 vrije dagen per jaar voor een fulltime werknemer.
5. De maximale hoeveelheid kabeljauw die vissers mogen vangen.
6. De hoeveelheid energie (gas/elektriciteit) die uit hernieuwbare energiebronnen, zoals zonne- en windenergie, moet komen.
7. De maximale hoeveelheid fijne deeltjes die is toegestaan in de lucht.

AANTEKENINGEN

LESEVALUATIE

BELANGRIJKE VERDRAGEN

De Europese Unie, zoals we die vandaag de dag kennen, is het resultaat van een serie verdragen waarmee de leden akkoord zijn gegaan. Beantwoord de volgende vragen met behulp van de factsheet op pagina 26 of internet.

Ex. 1) Plaats de volgende verdragen (a-e) in de juiste chronologische volgorde (1-5):

- a) Verdrag van Maastricht
- b) Verdrag van Parijs
- c) Schengen-uitvoeringsovereenkomst
- d) Verdrag van Rome
- e) Verdrag van Lissabon

1: ____ 2: ____ 3: ____ 4: ____ 5: ____

Ex. 2) Welke van de bovenstaande verdragen (a-e) wordt hieronder beschreven?

- I. Dit verdrag was een poging om na de Tweede Wereldoorlog de vrede in Europa te handhaven. [____]
- II. Dit verdrag heeft het Europees burgerinitiatief geïntroduceerd. [____]
- III. Dit verdrag heeft verplaatsing tussen de EU-landen mogelijk gemaakt zonder grenscontroles. [____]
- IV. Dit verdrag heeft de Europese Economische Gemeenschap gecreëerd. [____]
- V. Dit verdrag heeft het concept van Europees burgerschap gecreëerd. [____]

EU-WAARDEN

Ex. 3) Ga voor elk van de hieronder vermelde waarden online en zoek een aantal EU-acties die zijn gerelateerd aan het promoten of beschermen van die waarden.

- a) Menselijke waardigheid
- b) Vrijheid
- c) Democratie
- d) Gelijkheid
- e) Naleving van de rechtsorde
- f) Mensenrechten

Wees voorbereid om aan het begin van de volgende unit je antwoorden te delen met je groep.

HET SCHENGENGEBIED

Het Schengengebied bestaat uit Europese landen die hebben afgesproken de onderlinge grenscontroles af te schaffen.

Ex. 4) Geef aan of elk van de volgende verklaringen waar (true, T) of niet waar (false, F) is

- a) Alle Schengenleden zijn volledige leden van de EU...
- b) Er zijn momenteel 29 Schengenleden...
- c) Je hebt geen ID nodig als je in het Schengengebied reist...
- d) Als je een EU-burger bent die over de weg van Griekenland naar Estland reist, moet je onderweg grenscontroles ondergaan...
- e) Je woont in Spanje en krijgt een vriend op bezoek uit Ecuador. Hij of zij krijgt een visum en komt veilig aan in Spanje. Samen besluit je een paar dagen naar een andere vriend in Frankrijk te vliegen. Je vriend moet een ander visum aanvragen...

DE INTERNE MARKT EN DOUANE-UNIE

De EU streeft ernaar EU-burgers in staat te stellen in elk EU-land te studeren, te wonen, te winkelen, te werken en met pensioen te gaan, en producten vanuit de hele Unie te kunnen gebruiken. Om dit te doen, is vrije verplaatsing van goederen, diensten, kapitaal en mensen in een enkele interne EU-markt mogelijk. Door technische, wettelijke en bureaucratische obstakels te verwijderen, staat de EU haar burgers ook toe om vrijelijk te handelen en werkzaamheden uit te voeren.

Ex. 5) Geef voor elk van de onderstaande verklaringen aan welke vrijheid/vrijheden wordt/worden uitgeoefend. Omcirkel je antwoord(en).

- a) Je besluit een vakantiehuis te kopen in een ander EU-land en verblijft daar met regelmatige tussenpozen gedurende het jaar.
Goederen/diensten/kapitaal/mensen.
- b) Je werkt als vertaler vanuit je thuisland en je werkt voor en krijgt betaald door klanten uit de hele EU.
Goederen/diensten/kapitaal/mensen.
- c) Je wilt je werkzaamheden uitbreiden door een bedrijf in een naburig EU-land over te nemen en je producten daarnaartoe sturen voor verkoop.
Goederen/diensten/kapitaal/mensen.
- d) Je bent een olijfolieproducent en je opent een webshop om je producten vanuit je boerderij te verkopen.
Goederen/diensten/kapitaal/mensen.
- e) Je gaat studeren aan een universiteit in een ander EU-land. Terwijl je daar bent, neem je een part-time baan in een restaurant om daar 's avonds te werken.
Goederen/diensten/kapitaal/mensen.

ACTIEGEBIEDEN VAN DE EU

De Europese Unie kan alleen handelen in die gebieden waar de lidlanden hiervoor toestemming hebben verleend via de EU-verdragen.

Ex. 6) In de tabel op pagina 30 zie je een aantal actiegebieden van de EU. Selecteer drie van deze gebieden, ga online en zoek één voorbeeld van wettelijke regels/acties die de EU voor elk gebied heeft ingevoerd. Je kunt op Google zoeken naar 'EU-wet over...'.

Ex. 7) De EU heeft drie bevoegdheidsniveaus. Vul het ontbrekende type bevoegdheid in:

- bevoegdheid, waarbij de lidstaten wettelijk bindende maatregelen kunnen legaliseren en aannemen als de Unie dat niet heeft gedaan.
- bevoegdheid, waarbij de EU maatregelen aanneemt ter ondersteuning of aanvulling van beleidsregels van de lidstaten.
- bevoegdheid, waarbij de Unie zelfstandig wetgeving kan invoeren en de lidstaten alleen implementeren.

VOORBEREIDING VOOR DE VOLGENDE LES

In de volgende les ga je kijken naar hoe de democratie werkt in de Europese Unie. Bekijk vóór de les of je de volgende vragen kunt beantwoorden. Wees voorbereid om deze te bespreken met de andere studenten.

- Wie is jouw vertegenwoordiger in het Europees Parlement?
- Wanneer zijn de volgende Europese verkiezingen?
- Hoe oud moet je zijn om te kunnen stemmen bij de Europese verkiezingen?
- Als je in een ander EU-land woont, kun je dan nog steeds stemmen bij de Europese verkiezingen?
- Wie maakt de wetten in jouw land en hoe worden deze aangenomen?

Links naar meer informatie (alle sites zijn beschikbaar in alle officiële talen, kies gewoon je eigen taal).

[De geschiedenis van de Europese Unie](#)

[Mensenrechten in de Europese Unie](#)

[De symbolen van de Europese Unie](#)

[De leden van de Europese Unie](#)

OPTIONELE ACTIVITEIT

Noteer voor de volgende les dingen die je in je dagelijks leven tegenkomt en die zijn beïnvloed door EU-wetgeving. Wees voorbereid om je bevindingen in de volgende les te bespreken.

UNIT 2: Democratie in de Europese Unie

IN DE KLAS

DE BESLUITVORMINGSORGANEN VAN DE EU

Je leraar zal de drie belangrijkste besluitvormingsorganen van de Europese Unie uitleggen. Je kunt de onderstaande informatievakken gebruiken om je te helpen.

Wat doet de Europese Commissie?

Nieuwe wetsvoorstellen indienen

De Europese Commissie is de enige EU-instelling die het recht heeft om wetsvoorstellen in te dienen ter goedkeuring door het Europees Parlement en de Raad van de Unie die:

- de belangen van de EU en haar burgers beschermen met betrekking tot onderwerpen die niet effectief kunnen worden afgehandeld op nationaal niveau
- de technische details correct weergeven door experts en het publiek te raadplegen

EU-beleid beheren en EU-financiering toekennen

- de prioriteiten voor EU-uitgaven vaststellen, samen met de Raad en het Parlement
- jaarlijkse begrotingen opstellen ter goedkeuring door het Parlement en de Raad
- toezicht houden op de manier waarop het geld wordt uitgegeven, onder leiding van de Rekenkamer

EU-wetgeving toepassen

- er samen met het Hof van Justitie voor zorgen dat EU-wetgeving naar behoren wordt toegepast in alle lidlanden

De EU internationaal vertegenwoordigen

- namens alle EU-landen spreken bij internationale instanties, met name op het gebied van handelsbeleid en humanitaire hulp
- internationale overeenkomsten voor de EU onderhandelen

Samenstelling

Het politiek leiderschap is in handen van een team van 27 commissarissen (één uit elk EU-land) - onder leiding van de voorzitter van de Commissie, die beslist wie verantwoordelijk is voor welke beleidsgebied. De voorzitter wordt benoemd door de Europese Raad (die de staatshoofden of de overheid van elk EU-land vertegenwoordigt), met inachtneming van de resultaten van de verkiezingen voor het Europees Parlement. Hij/zij wordt vervolgens goedgekeurd door het Europees Parlement. De overige leden worden benoemd door hun respectieve landen en doorlopen een goedkeuringsprocedure waarbij de nieuwe voorzitter, het Europees Parlement en de Europese Raad betrokken zijn.

De Europese Commissie

Wat doet de Raad van de EU?

- EU-wetten onderhandelen en aannemen
- De Raad is een essentiële EU-besluitvormer.
- In de meeste gevallen onderhandelt en aanvaardt de Raad wetgevingsbesluiten samen met het Europees Parlement. De Raad is samengesteld uit ministers van alle EU-landen.
- Beleid van lidstaten coördineren

De Raad is verantwoordelijk voor het coördineren van beleidsregels van de lidstaten op specifieke vlakken, zoals:

- economisch en fiscaal beleid
- onderwijs, cultuur, jeugd en sport
- werkgelegenheidsbeleid

Het gezamenlijke buitenlands- en veiligheidsbeleid van de EU ontwikkelen

De Raad definieert en implementeert het buitenlands- en veiligheidsbeleid van de EU op basis van de richtlijnen die door de Europese Raad zijn vastgesteld. Hierin is ook de ontwikkeling van de EU en humanitaire hulp, defensie en handel begrepen.

Internationale overeenkomsten afsluiten

De Raad verstrekt het mandaat aan de Commissie om namens de EU onderhandelingen te voeren tussen de EU en de niet-EU-landen en internationale organisaties. Aan het einde van de onderhandelingen beslist de Raad over de ondertekening en de afsluiting van de overeenkomst.

Het EU-begroting aannemen

De Raad neemt de EU-begroting aan, in samenwerking met het Parlement.

De begrotingsperiode bestrijkt een kalenderjaar. De begroting wordt gewoonlijk in december aangenomen en gaat op 1 januari van het volgende jaar in.

[De Raad](#)

Wat doet het Europees Parlement?

Wetgeving invoeren

- Aannemen van EU-wetten, samen met de Raad van de EU, op basis van voorstellen van de Europese Commissie
- Beslissen over internationale overeenkomsten
- Beslissen over uitbreidingen
- Evaluatie van het werkprogramma van de Commissie en deze laatste vragen een wetsvoorstel in te dienen

Toezicht houden

- Democratisch toezicht houden op alle EU-instellingen
- Kiezen van de voorzitter van de Commissie en goedkeuren van de Commissie als een orgaan. Mogelijkheid tot het indienen van een motie van afkeuring, waardoor de Commissie wordt gedwongen om af te treden
- Toekennen van kwijting, namelijk goedkeuren van de manier waarop EU-begrotingen zijn besteed
- Onderzoeken van petitie van burgers en vragen opstellen
- Bespreken van monetair beleid met de Europese Centrale Bank
- Ondervragen van de Commissie en de Raad
- Observaties van verkiezingen

Begroting opstellen

- Aannemen van de EU-begroting, in samenwerking met de Raad
- Goedkeuren van de EU-begroting voor de lange termijn, het 'meerjarig financieel kader'

Samenstelling

Elke 5 jaar worden er verkiezingen gehouden. Het aantal leden van het Europees Parlement is voor elk land ongeveer evenredig aan de bevolking: geen enkel land kan minder dan 6 of meer dan 96 leden van het Europees Parlement hebben en het totale Europees Parlement kan uit maximaal 750 personen bestaan (plus de voorzitter). In de zittingsperiode 2024-2029 is het aantal EP-leden 719 plus de voorzitter. De leden van het Europees Parlement zijn gegroepeerd op politieke overtuiging, niet op nationaliteit.

De voorzitter vertegenwoordigt het Parlement bij overige EU-instellingen en de buitenwereld, en geeft de definitieve goedkeuring aan de EU-begroting.

[Het Parlement van de Europese Unie](#)

AANTEKENINGEN

LESEVALUATIE

DE BELANGRIJKSTE BESLUITVORMINGSORGANEN VAN DE EUROPESE UNIE

Er zijn drie hoofdorganen die samenwerken om een besluit te nemen over de wetten en regels van de Europese Unie. Dit zijn: de Europese Commissie, het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie.

Ex. 1) Welke van de volgende instellingen wordt hieronder beschreven? Schrijf 'Cm' voor de Commissie, 'P' voor het Parlement en 'Cn' voor de Raad.

Onthoud dat je internet kunt gebruiken om informatie op te zoeken.

- a) Deze organen hebben 27 leden. ()
- b) De leden van dit orgaan worden rechtstreeks gekozen door EU-burgers. ()
- c) Dit orgaan dient wetsvoorstellen in. ()
- d) Dit orgaan bestaat uit één minister van elke lidstaat. ()
- e) Deze twee organen moeten overeenstemming bereiken over een wet om deze aan te kunnen nemen. ()
- f) Elk lid van dit orgaan is verantwoordelijk voor een ander gebied van het beleid. ()
- g) Dit orgaan is verantwoordelijk voor het houden van toezicht op andere EU-organen. ()
- h) Deze twee organen keuren de begroting voor de EU goed. ()

In de Europese Unie zijn onze nationale en lokale overheid democratisch. Er zijn echter verschillende manieren om een natie te besturen. Gebruik het internet of een woordenboek om je te helpen bij de volgende oefening.

Ex. 2) Koppel het bestuursstelsel aan de linkerkant met de definitie daarvan om de rechterkant.

a) Anarchie	1. Een vorm van bestuur waarbij de erfelijke machthebber de natie naar eigen recht bestuurt. Er zijn geen beperkingen aan de bevoegdheden.
b) Absolute monarchie	2. Een vorm van bestuur die wordt gekenmerkt door een niet-gekozen leider of groep van leiders die met weinig beperkingen bestuursbevoegdheid heeft. Dit bestuur wordt vaak ondersteund door het leger.
c) Theocratie	3. Een samenleving die vrijelijk is gevormd zonder autoriteiten of een bestuursorgaan.
d) Oligarchie	4. Bestuur van een natie onder rechtstreekse goddelijke leiding of onder leiding van functionarissen die worden gezien als goddelijk geleid.
e) Dictatorschap	5. Een samenleving die wordt bestuurd of beheerst door zeer rijke mensen of mensen met zeer hoge inkomens.
f) Plutocratie	6. Een vorm van machtsstructuur waarbij de bevoegdheid bij een klein aantal mensen berust.

DE EU-WETGEVINGSPROCEDURE

Nieuwe wetten in de EU komen gewoonlijk tot stand volgens een standaardprocedure waarbij de drie wetgevende EU-organen betrokken zijn: de Europese Commissie, het Europees Parlement en de Raad van de EU.

- Ex. 3) Lees de onderstaande verklaringen en geef aan of deze waar (true, T) of niet waar (false, F) zijn. Als de verklaringen niet waar zijn, wees dan voorbereid om uit te leggen waarom niet.
- a) Alle drie de instellingen kunnen de wetgevingsprocedure initiëren. ()
 - b) Om een wet aan te kunnen nemen, moeten het Parlement en de Commissie hiermee akkoord gaan. ()
 - c) Zowel het Parlement als de Raad kunnen wetsvoorstellen wijzigen. ()
 - d) Er is een raadplegingsproces voordat het wetsvoorstel wordt ingediend. .. ()
 - e) De EU kan overal wetten over maken. ()

HET EUROPEES BURGERINITIATIEF

Het Europees burgerinitiatief is een manier voor Europese burgers om het EU-beleid te beïnvloeden. Het is een vorm van participerende democratie.

Elke Europese burger die oud genoeg is om te stemmen bij Europese verkiezingen kan een Europees burgerinitiatief starten of ondersteunen. De leeftijd waarop mensen mogen stemmen bij de Europese verkiezingen kan verschillen: hoewel dit 18 is in de meeste landen, is het 17 in Griekenland en 16 in Oostenrijk, Malta, Duitsland, en België. EU-landen kunnen de ondersteuningsleeftijd voor een EBI verlagen tot 16 jaar; Estland heeft dit gedaan. Controleer de laatste status in jouw land op: https://citizens-initiative.europa.eu/data-requirements_nl

VOORBEREIDING VOOR DE VOLGENDE LES

Wees voorbereid om de volgende kwesties met je medestudenten te bespreken:

- 1) Hoeveel aandacht besteed jij aan de werking van de Europese Unie? Volg je dit op sociale media/op het nieuws?
- 2) Vind je de manier waarop beslissingen worden genomen door de Europese Unie democratisch?
- 3) Zijn er manieren waarop je denkt dat de Europese Unie democratischer zou kunnen zijn?
- 4) Heb je zelf een goed idee voor een initiatief?

Ga naar <https://citizens-initiative.europa.eu/nl>. Scrol omlaag op de pagina om een aantal van de nieuwere initiatieven te zien of gebruik het tabblad 'Initiatief zoeken' om te zoeken. Zoek een initiatief dat je zou willen ondersteunen. Wees voor de volgende les voorbereid om uit te leggen waarom je dit initiatief zou ondersteunen. Wat weet je al over het onderwerp?

OPTIONELE ACTIVITEIT

Maak een korte enquête voor je medeleerlingen om te achterhalen hoeveel zij weten over de manier waarop de Europese Unie werkt en waar deze verantwoordelijk voor is. Analyseer en bespreek de resultaten in de klas.

UNIT 3: Het Europees burgerinitiatief

IN DE KLAS

REGELS VAN HET EUROPEES BURGERINITIATIEF

Het Europees burgerinitiatief is een vorm van participerende democratie. Het is een manier voor EU-burgers om het vormen van wetten en beleidsregels in de EU te beïnvloeden. Iedereen die oud genoeg is en mag stemmen bij verkiezingen voor het Europees Parlement kan een initiatief registreren (mits dit voldoet aan bepaalde criteria). De stappen zijn als volgt:

- 1) Zoek nog zes mensen uit zes andere EU-landen die bij Europese verkiezingen mogen stemmen om samen met u een team te vormen.
- 2) Definieer uw doelstellingen en vraag de Europese Commissie om het initiatief te registreren.
- 3) Na een positieve beslissing wordt het initiatief gepubliceerd op de website van het Europees burgerinitiatief.
- 4) Verzamel ten minste 1 miljoen handtekeningen uit ten minste 7 EU-landen binnen 12 maanden (online of op papier).
- 5) Laat de steunbetuigingen door de nationale autoriteiten verifiëren.
- 6) Dien uw initiatief in bij de Commissie.
- 7) Vergadering met de Commissie.
- 8) Openbare hoorzitting bij het Europees Parlement.
- 9) Reactie van de Europese Commissie.
- 10) Opvolging door de Commissie van voorgestelde acties, indien van toepassing.

HOE ZOU JIJ EEN CAMPAGNE ONTWIKKELEN? MAAK AANTEKENINGEN.

- Hoe zou je de campagne noemen?
- Wat zou je doen om partners te vinden in 6 andere EU-landen?
- Waar moet je mogelijk geld aan uitgeven?
- Hoe zou je geld inzamelen voor je campagne?
- Hoe zou je jouw idee 'verkopen' om handtekeningen te krijgen?
- Hoe zou je de aandacht van de media trekken?

LESEVALUATIE

Ex. 1) Als onderdeel van het huiswerk voor Les 2, werd je gevraagd om na te denken over een initiatief waarvoor jij zou kunnen stemmen. Ga terug naar dat initiatief en de betreffende website, en maak aantekeningen over het volgende:

- 1) Wat sprak je als eerste aan bij het initiatief?
- 2) Welke methoden hebben de organisatoren gebruikt om jou te overtuigen? Denk hierbij aan de manier waarop ze probeerden hun argument te onderbouwen. Welke uitdrukkingen hebben ze gebruikt? Hoe hebben ze afbeeldingen en grafische elementen gebruikt? Wat voor gevoel krijg je bij al deze elementen? Maak aantekeningen in de onderstaande vakken.

Tekst

Foto's/Video

Afbeeldingen

Overige

VOORBEREIDING VOOR DE VOLGENDE LES

Ex. 2) Ga naar https://citizens-initiative.europa.eu/find-initiative_nl?STATUS%5B0%5D=ANSWERED

- Ex. 3) Denk aan de campagne waarvoor je in de laatste les hebt gestemd. Als jij campagne zou moeten voeren, hoe zou je dan proberen om deze tot een succes te maken? Denk aan de acties die je zowel online als offline zou ondernemen. Maak aantekeningen in de ruimte hieronder.

OPTIONELE ACTIVITEIT

Creëer een ideeënbus of voer een online peiling uit om te onderzoeken over welke kwesties andere studenten op jouw school zich zorgen maken op Europees niveau. Wat heb je ontdekt?

UNIT 4: Een Europees burgerinitiatief ontwikkelen en promoten

IN DE KLAS

OVERTUIGINGSBENADERINGEN

Logica:

Is het idee zinvol? Is er een rechtstreekse connectie tussen de actie waartoe wordt opgeroepen en, bijvoorbeeld, verbeteringen in de samenleving/voor de economie/het dagelijks leven/de gezondheid?

Gevoelens:

Gaat het onderwerp over iets waar mensen bang voor zijn? Hoeveel beter zullen zij zich voelen als de kwestie wordt opgelost? Hoe zouden zij zich voelen als de kwestie niet wordt opgelost/als zij niets doen? Gaat het onderwerp over iets waarin mensen zich kunnen inleven? Gaat het over iets dat hoopgevend is?

Ethiek:

Gaat het hier over een morele kwestie? Is de kwestie moreel gezien fout? Zouden we de kwestie moeten oplossen omdat dat eenvoudigweg het juiste is om te doen (ondanks dat dit kosten met zich mee kan brengen)?

Geloofwaardigheid:

Zijn er betrouwbare bronnen die je voorstel steunen (wetenschap, onderzoek, enz.)? Zijn er personen/groepen die we bewonderen of respecteren (en die hebben aangetoond kennis van zaken te hebben) die een vergelijkbaar standpunt hebben ingenomen of zijn betrokken bij acties?

IN DE KLAS: GEMEENSCHAPPELIJKE BASIS VINDEN

Het vinden van een gemeenschappelijke basis en begrip voor de verschillende perspectieven van de diverse betrokken partijen is van essentieel belang bij het maken van EU-wetten. Dit is ook van toepassing op wetsvoorstellen die burgers hebben geïnitieerd met behulp van het Europees burgerinitiatief. Als een Europees burgerinitiatief erin slaagt om 1 miljoen handtekeningen te verzamelen en de Commissie besluit een wetsvoorstel in te dienen, zullen de medewetgevers, het Europees Parlement en de Raad, een compromis moeten bereiken. Alvorens een wetsvoorstel in te dienen, moet de Commissie de standpunten overwegen van alle partijen die hierdoor worden beïnvloed; de leden van het Parlement overwegen het effect op de mensen en de bedrijven in hun kieskringen; en in de Raad zullen de vertegenwoordigers van elk EU-land de kwestie bekijken vanuit een individueel nationaal perspectief, omdat sommige landen meer of anders beïnvloed kunnen worden dan andere landen. Al deze organen moeten onderhandelen en een compromis sluiten om van het initiatief een wet te maken.

IN DE KLAS: PERSOONLIJKHEID

Aan jouw groep wordt een 'persoonlijkheid' toegewezen; een denkbeeldige persoon die je wilt overtuigen. Voeg voor jouw persoonlijkheid een paar ideeën toe aan de onderstaande tabel.

Dingen waar ik me zorgen over maak:	Dingen die me een veilig gevoel geven:

AANTEKENINGEN

LESEVALUATIE

Je huiswerk voor deze les is het maken van een video om het door jou gekozen initiatief te promoten. De regels zijn als volgt:

- Werk in een groep van 3 of 4 en maak een video ter ondersteuning van het initiatief dat je tijdens de les hebt gekozen; de video mag niet langer zijn dan 3 minuten.
- Je kunt karakters spelen in de video (je kunt iemand spelen van een andere leeftijdsgroep, met een ander beroep, enz.).
- Desgewenst kun je ook muziek en/of afbeeldingen gebruiken in je video.
- Je bent zelf verantwoordelijk voor het verkrijgen van toestemming om te filmen op locaties of van andere mensen, indien nodig.
- Er moet een lijst met vermeldingen zijn waarin wordt aangegeven wie verantwoordelijk is voor welk onderdeel van het project.

TIPS VOOR HET MAKEN VAN EEN GESLAAGDE VIDEO

Om een geslaagde video te maken, is planning het allerbelangrijkste. Voordat je gaat nadenken over het filmen, moet je het volgende al gedaan hebben:

- **Doe onderzoek naar je initiatief.** Je moet ervoor zorgen dat je betrouwbare feiten en cijfers tot je beschikking hebt.
- Selecteer wat naar jouw mening **de belangrijkste onderwerpen zijn**. Onthoud dat je maar drie minuten de tijd hebt. Mogelijk kun je niets alles zeggen.
- Denk na over verschillende groepen mensen die mogelijk **een ander standpunt hebben dan jij**. Welke argumenten zouden zij tegen jouw initiatief kunnen hebben? **Welke tegenargumenten zou je kunnen aanvoeren?**

Nadat je je ideeën hebt georganiseerd, is het tijd om je script te schrijven. Hierin moeten de tekst en instructies worden opgenomen voor de spreker, de camerabediener en eventuele effecten die je wilt toevoegen aan de video zodra je klaar bent met filmen. Hierbij kun je denken aan het volgende.

- Je video moet **zich rechtstreeks richten tot de kijker**; zij moeten het gevoel krijgen dat je tegen hen praat. Zorg er dus voor dat je de geschikte taalvorm gebruikt.
- Gebruik de verschillende benaderingen die je in de les hebt geleerd. Gebruik deze om je te helpen beslissen hoe je de ideeën moet uitdrukken. **Neem taal op die spreekt tot de logica, emoties, ethiek en geloofwaardigheid**, afhankelijk van wat het beste past om je argument over te brengen.
- Denk na over **wie je publiek zou kunnen zijn**. Je gaat dit delen met medestudenten, maar denk ook na over hoe iemand als je leraar aangesproken zou moeten worden.
- **Gebruik duidelijke en ongecompliceerde taal.** Lees je script hardop voor terwijl je het schrijft om te horen of de tekst gemakkelijk te zeggen is. **Kortere zinnen zijn beter dan lange zinnen.**
- Als je denkt dat je klaar bent met het script, **lees de hele tekst dan hardop voor en neem de tijd op**. Als de tekst langer dan drie minuten is, moet je het script bewerken. Houd er rekening mee dat je ook tijd moet overhouden voor andere elementen die je in de video gaat opnemen.

Nu kun je de video gaan plannen. Het is een goed idee om ook een storyboard te maken. Een storyboard is een concept van de video van begin tot eind. Dit kan een behoorlijk ruwe versie zijn, maar moet wel alle scènes en andere elementen bevatten die je in de definitieve versie gaat opnemen. Voorbeelden van storyboards zijn online terug te vinden als je gaat zoeken via Google.

ONTHOUD:

- **De video hoeft niet ingewikkeld te zijn om je doel te bereiken.** Plan geen dingen waarvan je niet zeker weet of deze technisch haalbaar zijn.
- Het is prima om de camera op je telefoon te gebruiken. Misschien heeft je apparaat software voor het bewerken van video die je kunt gebruiken. Als dat niet zo is, kun je gratis software voor het bewerken van video downloaden van internet, bv. OpenShot. Je moet zelf controleren of je downloads geen virussen, enz. bevatten en zorg ervoor dat je geen persoonlijke informatie verstrekt. **Als je twijfelt over iets online, vraag dan advies aan een leraar of een andere verantwoordelijke volwassene.**
- Probeer te **vermijden dat er gewoon iemand voor de camera zit die het script opleest.** Dit kan heel saai overkomen en moeilijk te filmen zijn, omdat mensen ook vergissingen maken. Verdeel het script tussen de leden van de groep om te **zorgen voor variatie** en het voor iedereen makkelijker te maken te leren wat ze moeten zeggen.
- Als je bekend bent met bewerkingssoftware, onthoud dan dat je afbeeldingen of grafische elementen kunt bijsnijden, en muziek of een voice-over kunt gebruiken. Materialen die je online vindt, zijn mogelijk beschermd door copyright. Daarom is het een goed idee om **royaltyvrije materialen te gebruiken.**
- Denk aan zaken als verlichting en geluid, vooral als je buiten gaat filmen waar je ruis kunt oppikken van bepaalde bronnen, zoals de wind, een nabijgelegen weg, enz.
- Je gaat gefilmd worden. **Denk een beetje na over wat je gaat aantrekken** en zorg ervoor dat je kleding draagt die weerspiegelt hoe je wilt overkomen op je publiek. Make-up is gewoonlijk niet nodig.
- Boven alles moet je video **vloeiend en energiek zijn.**

Gefeliciteerd

met het afronden van deze module en dat je nu meer hebt geleerd over democratie in de Europese Unie. Democratie werkt alleen als iedereen meewerkt en je hebt nu één van de manieren geleerd waarmee je een actieve rol kunt spelen in het proces. Met het Europees burgerinitiatief kun je je mening laten horen en een positieve verandering teweegbrengen. Niet alleen voor jezelf, maar voor iedereen in de Europese Unie.

FACTSHEET VERDRAGEN VAN DE EUROPESE UNIE

Belangrijkste EU-verdragen

De volgende verdragen vertegenwoordigen vijf belangrijke mijlpalen in de geschiedenis van de Europese Unie. Volg de links na elk informatievak als u op zoek bent naar meer informatie. Onthoud dat u de taal in alle gevallen kunt wijzigen.

VERDRAG VAN PARIJS 1951

De Europese Unie werd opgericht in de jaren 1950, na het einde van de Tweede Wereldoorlog. Het doel was het voorkomen van een andere oorlog op het Europese continent. Het Verdrag van Parijs was de eerste stap richting Europese integratie. Hierin werd de Europese steenkool- en staalgemeenschap opgericht, waarin zes Europese landen (Frankrijk, West-Duitsland, Italië, België, Luxemburg en Nederland) samenkwamen waarbinnen de handel in steenkool en staal zonder grenzen kon plaatsvinden. Het hoofddoel van de Europese steenkool- en staalgemeenschap was het integreren van de economieën van deelnemende Europese landen om conflicten minder waarschijnlijk te maken en ook om het aantoonbaar te maken als een lid staal zou gebruiken om wapens te maken ter voorbereiding op een mogelijke oorlog.

VERDRAG VAN ROME 1957

Dit verdrag heeft gezorgd voor de totstandkoming van de Europese Economische Gemeenschap (EEG) waarin 6 landen (België, Duitsland, Frankrijk, Italië, Luxemburg en Nederland) samenkwamen om door middel van handel toe te werken naar integratie en economische groei.

Hierdoor werd een gezamenlijke markt gecreëerd op basis van de vrije verplaatsing van goederen, mensen, diensten en kapitaal. Het zorgde tevens voor een douane-unie, waarbij interne tarieven werden afgeschaft en gemeenschappelijke tarieven werden vastgesteld voor goederen die van buiten komen.

Veel van de hedendaagse EU-instellingen werden door dit verdrag opgericht:

- De Raad van Ministers
- De Commissie
- De Parlementaire Vergadering (Europees Parlement)
- Het Hof van Justitie
- Het Economisch en Sociaal Comité

SCHENGEN-UITVOERINGSOVEREENKOMST 1990

De Schengen-uitvoeringsovereenkomst heeft een gebied van vrije verplaatsing vastgesteld zonder grenscontroles tussen de ondertekenaars. Sindsdien is deze overeenkomst opgenomen in de EU-wetgeving en is nu een uitgesproken doelstelling van de Europese Unie.

VERDRAG VAN MAASTRICHT 1992

Dit is het verdrag dat de Europese Unie heeft opgericht. Hierin werd, samen met een groot aantal andere zaken, het idee geïntroduceerd van de 'Europese burger', waardoor het burgers van elk EU-land is toegestaan om in een andere lidstaat te wonen en te werken. Hiermee werden aan hen ook andere rechten en beschermingen toegekend.

Een ander belangrijk onderdeel van het verdrag is dat hiermee het idee van een gezamenlijke valuta en de coördinatie van economisch beleid werd vastgesteld, wat heeft geleid tot de totstandkoming van de euro en de Europese Centrale Bank.

Door het verdrag werden een groot aantal verantwoordelijkheden gecentraliseerd die eerder de verantwoordelijkheid waren van nationale overheden om verdere harmonisatie binnen de Europese Unie te stimuleren. Hiermee werden eveneens een aantal wijzigingen aangebracht in de machtsstructuur binnen de EU-instellingen.

HET VERDRAG VAN LISSABON 2007

Dit verdrag bouwde voort op en heeft wijzigingen aangebracht in de verdragen die op dat moment van kracht waren. Hierdoor kreeg de Europese Unie rechtspersoonlijkheid, wat betekende dat verdragen nu ondertekend konden worden of organisaties konden worden samengevoegd als een enkel orgaan. Het maakte het Handvest van de grondrechten juridisch bindend en zorgde ervoor dat het dezelfde wettelijke waarde kreeg als de verdragen. Hierin werden ook zaken van EU-bevoegdheid verduidelijkt.

Zeer belangrijk is ook dat het verdrag ervoor zorgde dat er meer democratie moest zijn door de bevoegdheid van het Europees Parlement te vergroten.

Het leverde eveneens een mechanisme voor gewone burgers om directe invloed uit te oefenen op EU-beleid en -wetgeving. Hiermee werd het Europees burgerinitiatief geïntroduceerd.

De kernwaarden van de Europese Unie

MENSELIJKE WAARDIGHEID

Het concept van menselijke waardigheid is de overtuiging dat alle mensen van een speciale waarde zijn die uitsluitend is verbonden met hun menselijkheid. Dit heeft niets te maken met hun sociale klasse, ras, geslacht, religie, capaciteiten of enige andere factor dan het feit dat ze mens zijn.

Menselijke waardigheid rechtvaardigt mensenrechten. Wanneer mensen verdeeld zijn en een waarde krijgen op basis van bepaalde kenmerken, zoals sociale klasse, geslacht, religie, enzovoort, zorgt dit voor ongelijke samenlevingen waarin discriminatie welig tiert. Mensen aan wie een hogere waarde wordt toegekend, krijgen een voorkeursbehandeling. Iedereen die niet binnen die bevoorrechte categorie valt, kan in de steek worden gelaten of onderdrukt.

VRIJHEID

Bewegingsvrijheid geeft burgers het recht om zich vrijelijk door de Unie te verplaatsen en te wonen. Individuele vrijheden, zoals respect voor het privéleven, vrijheid van gedachte, religie, vergadering, uitdrukking en informatie, worden beschermd door het EU-Handvest van de grondrechten.

DEMOCRATIE

De EU functioneert op basis van een representatieve en participerende democratie. Een Europees burger zijn, betekent het kunnen uitoefenen van politieke rechten. Elke volwassen EU-burger heeft het recht zich aan te melden als kandidaat en te stemmen in verkiezingen voor het Europees Parlement. EU-burgers hebben het recht zich aan te melden als kandidaat en te stemmen in hun vestigingsland of in hun land van herkomst. Burgers kunnen ook invloed uitoefenen op het EU-beleid door middel van hulpmiddelen als het Europees burgerinitiatief.

GELIJKHEID

Gelijkheid gaat over rechtsgelijkheid voor alle burgers. Het principe van gelijkheid tussen man en vrouw onderbouwt alle Europese beleidsregels en vormt de basis voor Europese integratie. Dit is op alle gebieden van toepassing. Het principe van gelijke beloning voor gelijke of gelijkwaardige arbeid werd opgenomen als onderdeel van het Verdrag van Rome in 1957.

NALEVING VAN DE RECHTSORDE

De EU is gebaseerd op naleving van de rechtsorde. Alles dat de EU doet, is gestoeld op verdragen die vrijwillig en democratisch zijn overeengekomen door de EU-landen. De wet en het recht worden gehandhaafd door een onafhankelijke rechterlijke macht. De EU-landen hebben de uiteindelijke rechtsbevoegdheid toegekend aan het Europese Hof van Justitie en alle gedane uitspraken moeten door iedereen gerespecteerd worden.

MENSENRECHTEN

Mensenrechten worden beschermd door het EU-Handvest van de grondrechten. Hierin wordt het recht om vrij te zijn van discriminatie op basis van gender, ras of etnische afkomst, religie of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele geaardheid beschreven, evenals het recht op de bescherming van persoonsgegevens en het recht op toegang tot de rechter.

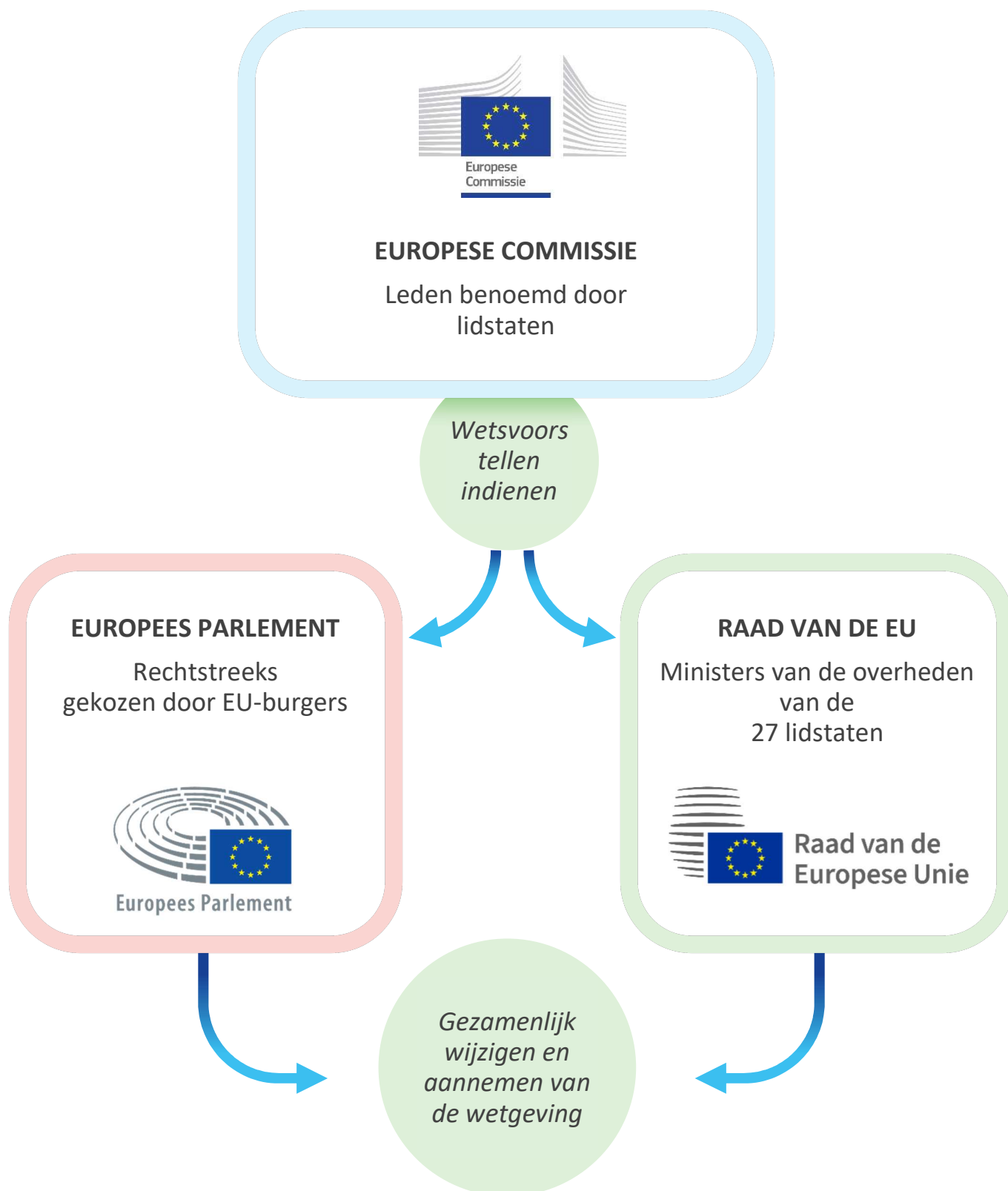
ACTIEGEBIEDEN VAN DE EU (een selectie)

Exclusieve bevoegdheid	Gedeelde bevoegdheid	Ondersteunende bevoegdheid
Douane-Unie	Interne markt	Volksgezondheid
Concurrentieregels	Werkgelegenheid en sociale zaken	Industrie
Monetair beleid	Landbouw	Cultuur
Handel	Visserijen	Toerisme
Zeeplanten en zeedieren	Milieu	Onderwijs en opleiding, jeugd en sport
	Consumentenbescherming	Civiele bescherming
	Transport	Administratieve samenwerking
	Trans-Europese netwerken	
	Energie	
	Rechtsvaardigheid	
	Grondrechten	
	Migratie en binnenlandse zaken	
	Volksgezondheid	
	Onderzoek en ruimte	
	Ontwikkelingssamenwerking en humanitaire hulp	

[Actiegebieden van de EU](#)

DE EU-WETGEVINGSPROCEDURE

© Europese Unie, 2025

Hergebruik is toegestaan op voorwaarde dat de bron wordt vermeld. Het beleid inzake hergebruik van documenten van de Europese Commissie is gereguleerd door Besluit 2011/833/EU (OJ L 330, 14.12.2011, p. 39).

PDF ISBN: 978-92-68-29655-4

doi: 10.2792/7352827

KA-01-25-011-NL-N

Bureau voor publicaties
van de Europese Unie

Europees
burger-
initiatief